

IV. 44 Popis kosmické bytosti, jíž je Brahmá.

VASIŠTHA pravil: Celé stvoření existuje jenom jako ve snu. Stvoření není skutečné, jen se tak jeví. Ten, kdo se zcela oprostil od nevědomosti a v němž všechny formy podmíněnosti a tužeb došly svého konce, je osvobozený mudrc. Ačkoli se zdá, že si je snu projeveného světa vědom, ve skutečnosti ho jako svět nevidí. Projevený svět existuje jako přirozená představa ve všech jedincích v každé době, dokud jedinec nedosáhne osvobození. V každém *džívovi* existuje tělo jako možnost, když už ne fyzicky, tak jako myšlenka či záměr.

Ještě jednou ti popíš, jak vznikl v neomezeném Vědomí Stvořitel Brahmá, a z toho pochopíš, jak se v tomto Vědomí objevily i další bytosti. Neomezené Vědomí, jež je samo o sobě bez času, prostoru a příčinnosti, přijme tyto aspekty jakoby ve hře a vznikne kosmická bytost, která je zároveň kosmickou myslí i kosmickým životem.

Kosmická bytost si přeje zakoušet zvuk, vznikne tedy prostor jako to, co je k zakoušení zvuku potřeba, a v prostoru zvuk jako jeho charakteristika. Dále si přeje zakoušet dotek, a tak vznikne vzduch. Tyto dva prvky jsou jemné a neviditelné. S přáním vidět vznikne oheň a řada dalších zdrojů světla. Pro zakoušení chutě a také chladu jakožto protipólu ohně vznikne voda. A nakonec jen díky přání cítit je stvořena země s vlastností vůně.

Kosmická bytost je i s těmito vlastnostmi stále velice jemná a nerozdělená. Toho se však zdánlivě vzdá a začne se vnímat jako nekonečné množství jisker, které se nacházejí v prostoru. Přemýšlí o sobě jako o jednotlivé jiskře a vznikne pocit ega. S pocitem ega je neodmyslitelně spjat rozum, který si pomocí pěti prvků, o nichž již byla řeč, vytvoří představu těla. Tělo si představí hrubé a hmotné, a takovým se tudíž i stane.

Touto kosmickou bytostí je Brahmá. Brahmá se projeví tak, že sám stvoří všechny ostatní bytosti a sám je i ochraňuje. V neomezeném Vědomí se objeví jako první, ale pak zdánlivě podlehne tomu, že zapomene na svoji neomezenou podstatu a sám sebe omezí. Jakoby ve spánku se ztotožní s tělem složeným z hmoty, živeným a udržovaným životní silou neboli *pránou*. Jakmile však začne pátrat po svém původu, jeho pravá podstata se mu odhalí a on se osvobodí od omezení, které si sám vytvořil.